

Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

- **B** EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 1007/2009,
16. september 2009,
hülgetoodetega kauplemise kohta
(EMPs kohaldatav tekst)
(ELT L 286, 31.10.2009, lk 36)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2015/1775, 6. oktoober 2015	L 262	1	7.10.2015

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ)
nr 1007/2009,**

16. september 2009,

hülgetoodetega kauplemise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽¹⁾,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Hülged on aistimisvõimelised olendid, kes on võimelised tundma valu, stressi, hirmu ja muid kannatusi. Euroopa Parlament taotles oma deklaratsioonis hülgetoodete keelustamise kohta Euroopa Liidus,⁽³⁾ et komisjon valmistaks koheselt ette määruse, mis keelustaks kõikide grööni ja põishüljestega seotud toodete impordi, ekspordi ja müügi. Euroopa Parlament kutsus oma 12. oktoobri 2006. aasta resolutsioonis loomade kaitset ja heaolu käsitleva ühenduse tegevuskava kohta aastateks 2006–2010⁽⁴⁾ komisjoni üles tegema ettepanekut täielikult keelustada hülgetoodete import. Euroopa Nõukogu Parlamentaarne Assamblee kutsus oma 17. novembri 2006. aasta soovitusel nr 1776 (2006) hülgejahi kohta hülgejahiga tegelevaid Euroopa Nõukogu liikmesriike üles keelama kõik julmad jahipidamismeetodid, mis ei garanteeri loomade silmapilkset surma ilma kannatusteta, keelustama loomade uimastamise selliste vahenditega nagu hakapik, löögirelvad ja püssid, ning toetama hülgetoodetega kauplemise keelustamise algatust.
- (2) Nõukogu 28. märtsi 1983. aasta direktiiviga 83/129/EMÜ teatavate hülgepoegade nahkade ja neist valmistatud toodete liikmesriikidesse importimise kohta⁽⁵⁾ on keelatud grööni hüljeste poegade ja põishüljeste poegade nahkade ja neist valmistatud toodete import liikmesriikidesse kaubanduslikul eesmärgil.

⁽¹⁾ 26. veebruari 2009. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 5. mai 2009. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 27. juuli 2009. aasta otsus.

⁽³⁾ ELT C 306 E, 15.12.2006, lk 194.

⁽⁴⁾ ELT C 308 E, 16.12.2006, lk 170.

⁽⁵⁾ EÜT L 91, 9.4.1983, lk 30.

▼B

- (3) Hülgeid kütitakse ühenduses ja väljaspool ühendust ning neid kasutatakse selliste toodete saamiseks nagu liha, õli, rasv, elundid, karusnahk ja neist valmistatud tooted, mille hulka kuuluvad nii erinevad tooted nagu oomega-3-rasvhappeid sisaldavad kapslid ja töödeldud hülgenahka ja -karusnahka sisaldavad rõivad. Neid tooteid müüakse erinevatel turgudel, sealhulgas ühenduse turul. Selliste toodete olemuse tõttu on tarbijatel raske või võimatu eristada neid sarnastest toodetest, mis pole valmistatud hüljestest.
- (4) Hülgejaht on tekitanud tõsist muret loomade heaolu suhtes tundlikus üldsuses ja valitsustes hüljeste tapmisel ja nülgimisel neile loomadele väga sagedasti põhjustatava valu, stressi, hirmu ja muude kannatuste tõttu.
- (5) Vastusena kodanike ja tarbijate murele hüljeste tapmise ja nülgimise pärast loomade heaolu aspektist ja võimaluse üle, et turul olevad tooted on valmistatud loomadest, kes on tapetud ja nülitud valu, stressi, hirmu ja muid kannatusi põhjustaval viisil, on mitmed liikmesriigid vastu võtnud või kavatsesid vastu võtta õigusaktid, mille eesmärk on reguleerida hülgetoodetega kauplemist, keelustades nende toodete impordi ja tootmise, samal ajal kui teistes liikmesriikides ei ole nende toodetega kauplemisele seatud mingeid piiranguid.
- (6) Siseriiklikes õigusaktides, millega reguleeritakse hülgetoodetega kauplemist, nende impordi, tootmist ja turustamist, on seetõttu erinevusi. Need erinevused kahjustavad siseturu toimimist nende toodete puhul, mis sisaldavad või võivad sisaldada hülgetooteid, ning on takistuseks selliste toodetega kauplemisele.
- (7) Selliste erinevate sätete olemasolu võib veelgi takistada tarbijatel nende toodete ostmist, mis pole valmistatud hüljestest, kuid mida ei pruugi olla kerge eristada sarnastest, hüljestest valmistatud toodetest või toodetest, mis võivad sisaldada hüljestest valmistatud osi või koostisosi, mis ei ole selgelt äratuntavad, nagu karusnahad, oomega-3-rasvhappeid sisaldavad kapslid ja õlid ning nahktooted.
- (8) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed peaksid seega ühtlustama hülgetoodetega kauplemise eeskirju ühenduses ning seega vältima turuhäirete tekkimist kõnealuste toodete siseturul, kuhu kuuluvad ka hülgetoodetega võrdsed või nendega asendatavad tooted.
- (9) Vastavalt asutamislepingule lisatud protokollile loomade kaitse ja heaolu kohta peab ühendus muu hulgas siseturupoliitika kavandamisel ning rakendamisel pöörama täit tähelepanu loomade heaolu nõuetele. Käesoleva määrusega kehtestatud ühtlustatud eeskirjades tuleks seega täiel määral arvesse võtta loomade heaolu kaalutlusi.

▼B

- (10) Siseturu praeguse killustatuse kõrvaldamiseks on vaja kehtestada ühtlustatud eeskirjad, võttes samal ajal arvesse loomade heaolu kaalutlusi. Selleks et tulemuslikult ja proportsionaalselt kõrvaldada asjaomaste toodete vaba liikumist takistavad tõkked, ei tohiks tarbijate usalduse taastamiseks üldjuhul lubada hülgetooteid turule lasta, ning samaaegselt tuleb võtta täielikult arvesse loomade heaolu puudutavaid kaalutlusi. Kuna kodanike ja tarbijate rahulolematuse laieneb hüljeste tapmisele ja nülgimisele kui sellisele, on vajalik ka võtta meetmed hülgetoodete turustamist põhjustava nõudluse ning seeläbi töõnduslikku hülgejahti põhjustava majandusnõudluse vähendamiseks. Tulemusliku jõustamise tagamiseks peaks nimetatud ühtlustatud eeskirjade jõustamine toimuma imporditavate toodete importimise ajal või kohas.
- (11) Kuigi hüljeste tapmine ja nülgimine võib toimuda asjatut valu, stressi, hirmu ja muid kannatusi vältival viisil, ei ole hülgejahi tingimusi arvestades tegelikult võimalik järjepidevalt kontrollida, kuidas kütid loomade heaolu nõudeid täidavad, igatahes on väga raske seda tulemuslikult teha, nagu leiti Euroopa Toiduohutusameti 6. detsembri 2007. aasta järeldustes.
- (12) Selge on ka see, et teiste, näiteks märgistamisnõuete ühtlustatud eeskirjadega samu eesmärke ei saavutataks. Samuti tähendaks tootjatelt, turustajatelt või jaemüüjatelt täielikult või osaliselt hüljestest saadud toodete märgistamise nõudmine neile ettevõtjatele olulist lisakoormust ning oleks ebaproportsionaalselt kulukas juhtudel, kus hülgetooted moodustavad asjaomasest tootest vaid tühise osa. Sellest erinevalt peaks käesolevas määruses sisalduvaid meetmeid olema lihtsam järgida ning need rahuldavad ka tarbijaid.
- (13) Eesmärgiga tagada, et käesoleva määrusega kehtestatavad ühtlustatud eeskirjad oleksid igati tulemuslikud, peaksid kõnealused eeskirjad kehtima mitte ainult ühendusest pärit hülgetoodele, vaid ka kolmandatest riikidest ühendusse toodud hülgetoodele.
- (14) Enda ülalpidamiseks hülgejahiga tegelevate inuittide kogukondade põhilisi majanduslikke ja sotsiaalseid huve ei tohiks kahjustada. Hülgejaht on inuittide kogukonna liikmete kultuuri ja identiteedi lahutamatu osa ning on sellisena tunnustatud põlisrahvaste õigusi käsitlevas ÜRO deklaratsioonis. Seepärast peaks olema lubatud lasta turule neid hülgetooteid, mis on saadud inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade traditsioonilisel hülgejahil elatuse saamiseks kütitud hüljestest.

▼B

- (15) Käesoleva määrusega kehtestatakse ühtlustatud eeskirjad hülgetoodete turulelaskmiseks. Määrus ei piira seetõttu hüljeste küttemist reguleerivate muude ühenduse või siseriiklike eeskirjade kohaldamist.
- (16) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽¹⁾.
- (17) Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus määrata kindlaks tingimused, mille korral võib lubada turule lasta inuittide ja muude põlisrahvaste kogukondade traditsioonilisel jahil ja elatuse saamiseks kütitud hüljestest saadud hülgetooteid; tingimused, mille korral on lubatud hülgetoodete import, mis on juhuslikku laadi ja hõlmab eranditult tooteid, mis on ette nähtud reisijate või nende perekonnaliikmete isiklikuks kasutamiseks; ning tingimused, mille korral võib turule lasta hülgetooteid, mis on saadud siseriiklike õigusaktidega reguleeritud ning üksnes mere elusressursside säästva majandamise eesmärgil peetud jahil kütitud hüljestest. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, täiendades seda uute vähemoluliste sätetega, tuleb need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.
- (18) Komisjonil tuleks asjaomaste ametiasutuste jõustamistegevuse hõlbustamiseks välja anda tehnilised juhised mittekohustuslike suunistega selle kohta, milliste koondnomenklatuuri koodidega tähistada käesoleva määrusega reguleeritud hülgetooteid.
- (19) Liikmesriigid peaksid kehtestama eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse sätete rikkumiste korral, ja tagama eeskirjade rakendamise. Karistused peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (20) Liikmesriigid peaksid korrapäraselt esitama aruandeid meetmete kohta, mis on võetud käesoleva määruse rakendamiseks. Komisjon peaks esitama nende aruannete põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta.
- (21) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt takistuste kõrvaldamist siseturu toimimiselt, millega ühtlustatakse siseriiklike keeldusid seoses hülgetoodetega kauplemisega ühenduse tasandil, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

▼B

ON VASTU VÖTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1***Sisu**

Käesoleva määrusega kehtestatakse ühtlustatud eeskirjad seoses hülgetoodete turulelaskmisega.

*Artikkel 2***Mõisted**

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „hüljes” – loivaliste (hülglased, kõrvukhülglased ja morsklased) kõikide liikide isend;
- 2) „hülgetoode” – kõik töödeldud või töötlemata tooted, mis on saadud hüljestest, sh liha, õli, rasv, elundid, toorkarusnahad ja karusnahad, pargitud või töödeldud, sh nelinurksete tükkide, risti vm kujul ühendatud karusnahad ning karusnahast valmistatud tooted;
- 3) „turulelaskmine” – toote laskmine ühenduse turule, millega muudetakse see tasu eest kättesaadavaks kolmandatele isikutele;
- 4) „inuit” – põliselanik inuittide kodumaal, nimelt neis arktika- ja subarktikapiirkondades, kus inuittidel on praegu või traditsiooniliselt põliselanike õigused ja huvid ning keda inuitid loevad oma kogukonna liikmeks, sealhulgas Inupiat, Yupik (Alaska), Inuit, Inuvialuit (Kanada), Kalaallit (Gröönimaa) ja Yupik (Venemaa);

▼M1

- 4a) „muud põlisrahvaste kogukonnad” – iseseisvate riikide kogukonnad, keda peetakse põlisrahvaks nende põlvnemise tõttu rahvastest, kes elasid kõnealuse riigi või seda riiki hõlmava geograafilise piirkonna territooriumil selle vallutamise või koloniseerimise või praeguste riigipiiride kindlaksmääramise ajal ning kes on sõltumata oma õiguslikust seisundist säilitanud mõned või kõik oma sotsiaalsed, majanduslikud, kultuurilised ja poliitilised institutsioonid;

▼B

- 5) „import” – kauba toomine ühenduse tolliterritooriumile.

▼M1*Artikkel 3***Turulelaskmise tingimused**

1. Hülgetoodete turulelaskmine on lubatud üksnes juhul, kui need tooted on saadud inuittide või muude põlisrahvaste kogukondade jahil kütitud hüljestest, eeldusel et täidetud on kõik järgmised tingimused:

- a) jaht on olnud sellise kogukonna traditsiooniliseks tegevuseks;

▼ M1

- b) jahti peetakse kogukonnale elatise teenimiseks ja sellele kaasa aitamiseks, sealhulgas toidu ja sissetuleku kindlustamiseks kogukonna elu ja jätkusuutliku elatise toetamise eesmärgil, ning seda ei peeta peamiselt kaubanduslikel eesmärkidel;
- c) jahti peetakse loomade heaolu nõuetekohaselt järgides, võttes samal ajal arvesse asjaomase kogukonna eluviisi ning jahi otstarvet elatise teenimise vahendina.

Importitud hülgetoodete suhtes kehtivad importimise ajal või kohas esimeses lõigus sätestatud tingimused.

1a. Turule laskmisel on hülgetooteaga kaasas dokument, millega tõendatakse lõikes 1 sätestatud tingimuste täitmist (edaspidi „tõend“).

Tõendi väljastab taotluse korral komisjoni poolt selleks tunnustatud asutus.

Sellised tunnustatud asutused on sõltumatud, oma ülesannete täitmiseks pädevad ning neile tehakse välisaudit.

2. Erandina lõikest 1 lubatakse hülgetoodete importi ka siis, kui see on juhuslikku laadi ja hõlmab eranditult kaupu, mis on ette nähtud reisijate või nende pereliikmete isiklikuks kasutamiseks. Nende kaupade laad ega kogus ei tohi olla selline, mis osutab impordi kaubanduslikule eesmärgile.

3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamine ei või kahjustada käesoleva määruse eesmärgi saavutamist.

4. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et täiendavalt täpsustada halduskorda, mille alusel määratakse kindlaks tunnustatud asutused, kes võivad tõendada käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimuste täitmist, ning väljastatakse ja kontrollitakse tõendeid, ning käesoleva artikli lõike 2 järgimiseks vajalikke haldussätteid. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 5 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

5. Kui on tõendeid, et hülgejahti peetakse peamiselt kaubanduslikel eesmärkidel, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 4a vastu delegeeritud õigusakte, et keelata asjaomase jahi tulemusel valmistatud hülgetoodete turulelaskmine või piirata kõnealuste toodete turule laskmiseks lubatavat kogust. On eriti oluline, et komisjon järgiks oma tavapärasest praktikast ning konsulteeriks enne delegeeritud õigusaktide vastuvõtmist ekspertidega, sealhulgas liikmesriikide ekspertidega.

6. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et anda tehnilisi suuniseid, milles tuuakse ära nende kombineeritud nomenklatuuri koodide soovitusliku loetelu, mida võib kasutada käesolevas artiklis käsitletud hülgetoodete tähistamiseks. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 5 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

▼B*Artikkel 4***Vaba liikumine**

Liikmesriigid ei takista selliste hülgetoodete turulelaskmist, mis vastavad käesolevale määrusele.

▼M1*Artikkel 4a***Delegeeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 3 lõikes 5 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 10. oktoobrist 2015. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 3 lõikes 5 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 3 lõike 5 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

*Artikkel 5***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab nõukogu määruse (EÜ) nr 338/97 ⁽¹⁾ artikli 18 lõike 1 alusel moodustatud komitee. Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 ⁽²⁾ tähenduses.

⁽¹⁾ Nõukogu 9. detsembri 1996. aasta määrus (EÜ) nr 338/97 looduslike loomade ja taimeliikide kaitse kohta nendega kauplemise reguleerimise teel (EÜT L 61, 3.3.1997, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

▼ M1

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
3. Artikli 3 lõike 4 kohaselt vastu võetud rakendusaktide puhul, kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ning kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

*Artikkel 5a***Teavitamine**

Komisjon teavitab üldsust teadlikkuse suurendamise eesmärgil ning pädevaid asutusi, sealhulgas tolliasutusi käesoleva määruse sätetest ja reeglitest, mille kohaselt võib inuittide või muude põlisrahvaste kogukondade peetud jahil kütitud hüljestest valmistatud hülgetooteid turule lasta.

▼ B*Artikkel 6***Karistused ja jõustamine**

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatavad karistused on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad asjakohastest sätetest komisjonile hiljemalt 20. augustiks 2010 ning annavad viivitamata teada nende hilisematest muudatustest.

▼ M1*Artikkel 7***Aruandlus**

1. Liikmesriigid edastavad komisjonile hiljemalt 31. detsembriks 2018 ja seejärel iga nelja aasta tagant aruande, kirjeldades käesoleva määruse rakendamiseks võetud meetmeid.
2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta 12 kuu jooksul pärast iga lõikes 1 osutatud aruandlusperioodi lõppu. Esimene aruanne esitatakse 31. detsembriks 2019.
3. Lõike 2 kohaselt esitatud aruandes hindab komisjon käesoleva määruse toimimist, tõhusust ja mõju määruse eesmärgi saavutamisel.

▼ B*Artikkel 8***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 3 jõustub alates 20. augustist 2010.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.